

ABONAMENTUL :

PE AN 3 COR. 20 FIL.

" 1/2 " 1 " 60 "

" 1/4 " — " 90 "

IN STREINĂTATE :

PE AN 6 FRANCI.

" 1/2 " 3 "

Numerul singuraticii se
vind în Cluj cu 5 filerți,
într'alte locuri cu 6 fil.

RĂVAȘUL

INSERȚIUNILE SE
PLĂTESC DUPĂ MĂ-
RIMEA LOCULUI CE
OCUPĂ; FIE-CARE
COSTĂ ODATĂ
10 FIL., DE 2 ORI
3 FIL., DE 3 ȘI MAI
MULTE ORI 6 FIL.

ADRESA :

"RĂVAȘUL"
CLUJ — KOLOZSVAR
JOKAI-UTCSZA 6.

Redactor resp. : BASIL MOLDOVANU.

APARE ÎN FIE-CARE SÂMBĂTĂ.

Proprietar editor : Dr. E. DĂIANU.

Domna Joana Badila.

Binefăcătorilor tinerimei.

O rugă caldă clopotele cântă,
Și lin e versul lor de sărbătoare ;
Și-au resunat în sfintele altare
Cântări în amintirea voastră sfântă.

Acelor, cari s'au lepădat de sine,
Jertfind prezentul pentru viitor ;
Acelor, ce-au luptat pentru ai lor,
Cântări le-aducem de mărire pline !

Nu armele, pe câmp de bătălie
Nici mărtea de erou ce-ați înfruntat'o,
Ci dragostea ce nouă ne-ați purtat'o
Vă face să trăiți pentru vecie !

Apostoli ai credinței și-ai iubirei,
Prin jertfa voastră pildă voi ne-ați dat
Și trainic monument v'ați ridicat.
In Pantheonul sfânt al amintirii :

Și dacă suferind să nasc în lume
Ideile mărețe și sublime,
Ați suferit, ca din întunecime
Să se ridice mândrul nostru nume.

Și geniile, cari muriau uitate
Le-ați scos din întunecul pierzării
Făcându-le pă tașe îndurării,
Iar cei robiți azi strigă : Libertate !

Și cei cari s'au țirț în întuneric
Prin voi s'au ridicat, cerând lumină,
Aceia azi nainte-vă să'nchină
Priviți-i din lăcașu-vă feeric !

La voi găsit'au slabii ajutorare
Și scut la voi aflat'au obidiți,
Pe cei bătuți de sorțe azi priviți-i
Prin voi, cum merg pe-a binelui cărare.

Lucrat'a brațul nostru în robie
Și rodul muncii noastre l'au luat răii,
Dar azi s'au ridicat voinici flăcăii
De'ngenunchiare nu vor să mai știe,

Da, și sclăvia fu necată 'n sânge,
Dar sărăcia ne-a fost moștenire,
Voi cu cereasca, sfânta-ve iubire
Ne-ați ajutat să o putem înfrânge...

Pe voi ve cânt, apostoli ai credinței
Și luptători ai fericirii noastre
Câți ne-ați scăpat de crudele desastre
Armându-ne cu armele științei ;

Pe voi ve cânt, soldați neobosiți
Ce'n luptă prins'ați arma păcii sfinte
Și-ați mers fără de teamă înainte
De dragostea de neam călăuziți.

Și n'ați cerut coronele de laur
Răsplată luptei voștre fără samă. —
In lumea noastră sunetul de-aramă
Intrece glasul nobilului aur.

Voi inime de aur preamărite
Lucrat'ați pentru-al nostru viitor
Și trimbițe cu glas asurzitor
Nu va'nsofiți la fapte strălucite...

Pe voi ve cânt, soli dragi ai libertății,
Ce-ați sămănat știință și lumină,
Semința voastră prins'a rădăcină
Și azi din ea cresc florile dreptății.

Pe cerul nostru trist și înorat
Adus'ați sôre datător de viață
Și negurile dese, răci, de ghiată
In calea noastră s'au împrăștiat.

Primiți cântarea noastră, umbre sfinte !
Genunchiul noi plecăm cu umilire
Cerîndu-vă pentru așa iubire
Odichnă la al ceriului părinte.

Cluj, 19 Oct. 1903.

I. U. Soricu.

Fundatorii nostri.

Inserere, Daphni, piroș ; car-
pent tua poma nepotes.
Sădește, Daphnis, perți, ca
nepoții se culgă fructe.
Vergilius, ecloga IX.

Domnelor și Domnilor ! Câteva ore ne despart,
de când ne-am întors dela celebrarea părăstasului
pentru odihna sufletelor, cari au binemeritat dela
omeni și națiune. Ne-am întors dela sfintele bi-
serici nu jalnic, ci mai înălțați sufletește, pen-
tru-că ziua de azi nu e zi de jale, ci e sărbătoare
a admirațiunii și recunoștinții — nu prăznuim
azi mărtea unor omeni mari, ci din contră nemu-
rirea, ce și-au câștigat'o prin faptele lor, — și
pentru-că azi ne-am înălțat in sfera idealu-
lui lor și ne-am luat nouă puteri și ne am câștigat
nouă arme morale, cu cari inarmați se străbatem
invingători prin valorile dușmănoșe ale vieții noastre.

Când ne gândim asupra vieții și faptelor ma-
rilor fundatori și binefăcători, a căror amintire
astăzi o prăznuim, ne apare inaintea ochilor su-
fletești întręa lor ființă morală, dar ni-se desfășu-
ră și pornirile, cari au dominat in viața socie-
tății românești.

Ast-fel vom vedea pe de o parte, că faptele
acestor omeni de bine, cu cari ne vom întreținea
cate-va minute, sunt și ele efluxul curentului, ce
s'a pornit între Români pentru de a veni inaju-
torul tinerilor doritori de învățatură și lumină.

Era evidentă starea miseră materială a acestora,
se vedea că ei se consumă in loc să se întărească
prin puterea învățaturii. Se mistuiau unii de sēră-

cie, precum se mistue fitilul, care nu mai are
ulei. Se vedea apoi, că multe talente rămân in
părăginire din lipsa de mijloce. Putem risca aser-
țiunea, că mulți studenți nu și-au continuat studiile,
numai, ca având sorțea amară a multor tineri
studenți, se nu fie la urmă spre îngreunarea și
intristarea părinților... Și acesta era o rană a
societății noastre, rană, pe care au vindecat'o
anumiți omeni marinimoși. S'au înființat adevă-
fundatiunile. In înțelesul de mai sus aceste sunt
fapte filantropice, fapte de caritate. Da ! adevă-
rată faptă filantropică îndeplinește cel ce vine și
iși întinde cu inimă duioasă celor intristați averi,
pe cari și le-a câștigat prin sudorea feții, prin
muncă cinstită și necontenită. Căci fundatori
noștri n'au moștenit averile prefăcute in fundatiuni,
ci ei și le-au câștigat cu cruntă sudore.

Din vorbele și parte din viața fundatorilor
aflăm însă, că in momentul, in care și-au depus
averile, ei au fost călăuziți nu atât de simțeminte
cosmopolite filantropice, cât mai mult de alt-fel
de simțeminte.

Anume fundatiunile la noi au o însemnătate
cu mult mai mare, ele intră in cadrul faptelor
naționale atât culturale, cât și politice. Vom face
însă mai întâi o mică statistică despre stipen-
diștii universitari in Cluj.

Nesocotind pe bursierii statului, sunt in Cluj
45 de stipendiștii români, dintre cari 6 din funda-
țiunea Șuluțiană, 1 din cea Tordaiană, 1 din cea
alui Dănuț, 1 din fundatiunea Vanceană, 1 din
fundatiunea Tarța, 2 din cea Alutană, 1 din fun-
datiunea Hirsch, 9 din fundatiunea Ramonțiană,
1 din fundatiunea Vaidană, 2 din fundatiunea
Klein și 20 din fundatiunea Gozsdu, er' suma to-
tală a stipendiilor e de circa 25 mil.

Genesa fie-cărei fundatiuni in special să-o fac,
cred, că nu ar corespunde așteptărilor, nu, pen-
tru-că fie-care fundatiune este rezultatul aceluiaș
curente din societatea noastră. Descriindu-le pe
acestea, ușor se pôte vedea și genesa psiholo-
gică a fundatiunilor, vom vedea atunci și însem-
nătatea națională și tot-odată cea adevărată a
fundatiunilor. Anume faptele fundatorilor sunt și
ele nește veriți din lanțul luptelor noastre pentru a
ne ținea la același nivel cultural cu celelalte popore
conlocuitoare.

Din istorie știm, că tôte poporele și națiunile,
cari nu s'au basat pe cultură, ci pe forța brută,
pe ascuțitul sabiei și pe valorea internă sălbatică,
s'au prăbușit in noianul uitării. Din contră popore,
cari au creat opere de artă și au cultivat sciin-
țele, și-au clădit un monument, pe care furii și
moliile nu-l vor rōde — după cum zice Sfinta
Scriptură ; — *exegerunt monumentum aere perennius*,
cum ar zice Horatius, adevă pe românește : prin
faptele lor și-au clădit un monument mai trainic
decât metalul.

Căci artele și științele sunt incontestabil es-
presiunea cea mai înaltă a valorii omenestii.
Artele și știința au trezit omenimea din sălbă-
ție luminându-o și înălțându-o. Artele au plasmuit
zeii, reprezentanții puterii supraomenestii, la cari
bietul muritor cucernic își pleca genunchiul. In
arte și științe se validează geniul național. Da,
artele și științele samănă mult cu o candelă sfântă,
in care vecinic licărește schinteia dragostei de
neam și de țară.

„Cultură națională“ iată cuvintele pe care se
razimă frunțașii noștri, și la cari cuvinte au
ținut și inaintașii noștri. Întâi se se împrăștie
ceta de pe ochi, să se aducă domnia luminii pe
plaiurile noastre, pe cari de 1000 de ani a fost domnia
orbei truții din partea omenilor și a neștiinței și
a întunecului pentru noi. E fapt constatat, că
dacă strămoșii noștri din vechime ar mai fi în-
ființat și nește școli pe lângă biserică și mănăstiri,
atunci de mult ni s'ar fi schimbat sorțea. Inteme-
iatorilor de școli și fundatorilor de stipendii le
revine meritul incontestabil, că ceta întunecată
s'a împrăștiat și in locul ei falnic strălucește
farul luminii, farul științelor și al artelor.

Mare este așa-dar meritul inaintașilor noștri,
mare a trebuit să le fie sufletul, ca ei să se pue
se alunge nōptea pentru ca se ne creeze nouă

urmașilor, o sorte demnă de un om. Mare a trebuit se le fie credința lor și puterea lor morală, ca ei să se jertfescă pe sine pentru viitorul nostru, căci ei și-au consacrat lupta vieții lor pentru binele nostru, al nepoților. Nu cred se caracterizeze nimic mai bine meritele lor, decât devisa vergiliană: *Insere, Daphni, puros; carpent tua poma nepotes*. Sădește, Daphnis, perii; fructele le vor culege nepoții. Dar așa și erau străbunii noștri Români, cari au făcut pentru fii lor de exemplu drumuri, pe cari și strănepoții din ziua de azi le folosesc.

Am spus, că și din vorbele fondatorilor se pot vedea ideile și sentimentele lor, cari dau apoi gena psihologică a fundațiilor lor. Fundatorul *Alexandru Sterca Șuluțiu* într'o epistolă a sa — și nimic nu desvêște mai bine partea subiectivă a unui om, decât epistolele lui confidentiale, — scrie:

„Eu sunt de părerea aceloră, cari socotesc, că la civilizația unei nații nici o sprijină mai puternică nu poate fi, decât științele și prin acestora ajutorii a îmbunătățirii și luminării inimei și a sufletului. În scrisore pe hârtie nu mă pot pe larg explica, fără pot înțelege, că eu decât agenții la curte, mai mult voiam se fundulesc sau școle, sau la școlarii naționaliști și de mare talente știndii și ajutorii, să-și potă desvâli talenturile sale, că aceste după cucerirea și îmbogățirea lor de sine, pe câte talenturi mari vom avea, pe atâta agenții pretutindenți vom numera.“ Scrierea, care a fost adresată unui protopop și prieten și din care e citat pasagiul acesta dată din 13/25 Aug. 1839, pe când Șuluțiu era „vicariu a tot Sălajiu“.

Că în înțelesul acestor vorbe lucrăză *Sterca Șuluțiu* nu numai ca vicariu, ci și ca metropolit, vorbesc destul de elocuent faptele lui.

Tot în timpul metropolitului Șuluțiu ca un alt lucifer strălucește metropolitului *Andrei de Șaguna*, a cărui viață este o luptă pentru răspândirea luminii între Români. Înființază gimnaziu, școle populare și fundații. Intreține legături cu toți fruntașii din patrie. Poate numai legăturii, ce a existat între Șaguna și Gozdu avem de a mulțami fundațiunea, din care beneficiază anual 154 de stipendiști cu colosala sumă de 78'400 de corone.

Fapta Mecenatului Gozdu apare însă înaintea urmașilor ca un cas semnificativ de dragoste românească. Em. Gozdu aflându-se în serviciul statului ca comite suprem, n'a putut se lucra așa după cum îi dicta inima lui caldă românească. Din cauza această a suferit chiar dela ai săi mult, prea mult, a trebuit să audă zicându-se, că e renegat, cumpărat de Unguri și altele. El însă își încase sentimentele numai în interesul binecuvântat al națiunii, ca ele odată cu o atât mai mare forță să isbucnescă în memoriul lui testament.

Și nu sunt rare casurile acestora la poporul nostru atât de conservativ în iubirea sa de neam.

Daniel Dănuș, fondatorul fundațiilor cu același nume, depărtat de ai săi, petrecând de mic copil la moșia din comitatul Pojon a contelui ungar *Zichy* își uitase ce e drept limba, dar sângele lui apă nu s'a făcut. La moșie își câștigase o avere frumoasă de câte-va zeci de mii. Întâlnindu-se odată cu metropolitul *Vancea* și auzind dela acesta despre înființarea diferitelor fundații, îndată s'a simțit îndemnat să pue la dispoziția metropolitului averea sa, rodul unei vieți și muncii zelose, ca din ea să se înființeze o fundațiune pentru cultura poporului nostru.

Cunoștința puținelor date psihologice aci înșirate e de natură de a ne arăta în mai mare splendoră meritele fondatorilor noștri. Și când ne gândim, că mulți membri ai aristocrației noastre intelectuale sau „agenții culturali“, cum zice metropolitul Șuluțiu, fără de ajutorul bănesc din fundații, n'ar fi ajuns acolo unde sunt, atunci și numai acest fapt ne deobligă la recunoștință vecinică. Iată dar, că *fondatorii și marii noștri binefăcători* figurează în analele istoriei noastre ca factori culturali.

Dar nu numai atât, Faptele umanitare naționale ale acestor binefăcători ai neamului nostru compun și ele un episod din lupta pentru existență a Românilor de sub coróna sfintului Ștefan. Tot mai mult se lățișe credința, că Români numai prin arma legilor își pot recâștiga drepturile cari se resumază în independența națională sau libertatea politică.

Nemuritorul nostru erou național *Avram Iancu* prin testamentul său și-a lăsat totă averea, pentru ca să se înființeze din ea o academie de drept românească, motivându-și acest act semnificativ al său prin cuvintele acestea: „*Conștiința fiind, că luptătorii cu arma legii vor putea câștiga mai curând drepturile Românilor etc.*“

E interesant faptul, că acel *Avram Iancu*, care a fost reprezentantul curentului 48-ist de a ne recâștiga drepturile prin războiu, acel *Iancu* vine și schimbă tactica luptei noastre tocmai prin testamentul său: Durere, academia dorită de el nu s'a înființat dar în schimb vedem, că pleiade întregi

de tineri, sunt ajutați din fundații la studierea dreptului. Tot aici remarcăm, că dela 1848 încoco sau înființat fundațiile cele mari ca ale lui *Gozdu*, *Șuluțiu*, *Vancea* etc.

Cu un cuvânt și fundațiile sunt nește verigi din lanțul luptelor noastre, ce le purtăm pentru câștigarea drepturilor naționale, ce le avem față de Ardeal, față de acel Ardeal, care este *leagănul* Românilor. Da, căci în timpurile de restriște, când văile noastre le cutreeră hórdele barbare, Carpații ardeleni au fost adăpostul Românilor. Pe atunci limba românească, cultul nostru bisericesc și cu acestea ființa noastră etnică s'a susținut prin ascunzăturile munților. Și apoi Ardealul este *mama* principatelor române, căci din Ardeal s'a ridicat în secolul al XIII o cetă de Români, cari descălecând sub conducerea lui *Radu Negru Basarab* în plaiurile dunărene au înființat voivodatul Munteniei și tot dintre Ardeleni s'a rupt în secolul al XIV. sub conducerea lui *Dragoș* o altă cetă de voinici Români din Maramureș, cari descălecând în plaiurile transcarpatine au înființat voivodatul Moldovei. Și cine zice că Ardealul în viitor nu va mai fi adăpostul Românilor?

Având în vedere toate acestea puterea morală a luptelor noastre pentru recâștigarea drepturilor crește tot mai mult. Dar tot mai mult crește și meritul fondatorilor, cari au creat și crează armata de luptători, contemplată de *Avram Iancu* în testamentul său. Condeiul nostru însă nu poate să scotă îndeajuns la ivelă însemnătatea fundațiilor în punctul acesta de vedere.

Dar totuși în urma acestora cu drept cuvânt putem vedea, că marii noștri binefăcători figurează în analele istoriei noastre și ca factori naționali politici.

În cele înșirate am remarcat întreitul merit al acestor personaje mari ale nemului nostru, pentru că s'au făcut nemuritori: 1) prin faptele lor filantropice 2) prin faptele lor culturale și 3) prin faptele lor naționale politice.

Am zis la început, că astăzi este o sărbătoare a admirației și recunoștinții. La străbunii noștri *Români* era obiceiul, că fiecare familie își păstra cu multă sfintenie urnele cu osemintele moșilor și strămoșilor, pentru ca amintirea faptelor acestora să fie un obiect al admirației și recunoștinții lor. Da, căci admirațiunea și recunoștința însemnază neuitare, neuitarea însemnază însuflețire, ear însuflețirea pentru fapte mari formază baza viitoarelor acțiuni mari. Să știe, că simțul recunoștinții și al neuitării este condițiunea *sine qua non* a civilizației și a progresului. „Recunoștința e prima virtute pentru un popor. Dacă un popor e nerecunoscător, merită să fie șters din sirul popoarelor.“ Acestea sunt cuvintele unui *Francez*, mare bărbat de stat.

Cei cari ne-am adunat aici, întreit ne simțim fericiți, că putem admira și fi recunoscători față de personaje atât de mari la suflet ale neamului nostru.

Da îi admirăm și le suntem recunoscători pentru inima caldă, ce o aveau înaintașii și *fondatorii noștri*, față de tinerimea ștudioasă, admirăm entuziasmul pentru cultura românească și admirăm optimismul lor, credința lor neînfrântă că prin *armele legii*, prin cunoșterea drepturilor omenești, ca individ și ca cetățean, poporul românesc își va asigura viitorul.

Iar armele morale, cu cari se înarmează urmașii și pe cari le-am învățat dela înaintași, sunt *dragostea* față de poporul nostru bun și blând, apoi *avântul* în sfera idealului înaintașilor noștri, care în mod figurat se redă prin principiul vergilian: *Insere, Daphni, puros, carpent tua poma nepotes* (Pune Daphnis, perii; fructele le vor culege nepoții) apoi *avântul* în domeniul științelor și al artelor și în fine credința neînfrântă, optimismul proverbial al înaintașilor noștri, că drepturile noastre sfinte vor triumfa. *Acesta se ne fie credeul nostru!!!*

Și atunci, dar numai atunci, vom fi fost recunoscători și admiratori ai faptelor și aspirațiilor binefăcătorilor noștri, căroră ca încheere să le dăm onorul cuvenit și să le zicem cu suflet curat: *Odihnescă în pace.*

Victor M. Munteanu.

Crestături.

— **Sub conducerea** unui *Jidan* au plecat din Feleac — sat curat românesc — vre-o 40 ficioiri, gătați de sărbătoare, și în marș cătănesc spre Cluj. Era chiar ziua tirgulului de țară, 2 Nov. n. și ficioiri veseli, că vor fi gustat ceva și nădejduiau să mai guste, au intrat în Cluj la sunet de trimbiță, ca o companie de cătane. Cătane de Român, comandați de un *Jidan*! Curios lucru. Se uita lumea ca la o minune; și era lume multă, ca la țirg. Într'un loc, pe uliță, i-a oprit un polițist, căruia nu-i se împăria de oștea *jidanului*; dar după explicările, ce i-a dat „țireru“ s'a întovărășit și polițistul cu ei și au mers înainte, fără trimbiță înse. S'au oprit la o crișmă, în „Ovár“, aproape de redacția foii de 1 creștar „K. Friss Ujság“. Acolo au ținut chipu o ședință și sub conducerea *jidanului* s'a luat la protocol — firește ungurește din care ficioiri nu știu nimic — că ie chipu flăcăii din Feleac vor alcătui o societate cu scop

moral, de a trăii o viață trează și a nu mai bé (decât de la *Jidan*) . . . Apoi fiind că ei iubesc dreptatea au hotărât să pue o cunună de flori la statua lui *Matia* — cu care a murit dreptatea — și care alt-fel a „fost Român“ — le spunea *Jidanul*. Lucrul eră pregătit bine; eră rugat redactorul foii numite „K. Friss Ujság“ să ție vorbire înaintea statuei, și nu mai sosia . . . Poate își învăță vorbirea înflăcărată, ca să facă vlvă în publicul de bălcii. Sosi inse într'racea preotul din Feleac, și trecând pe-acolo în treburi de țirg se uimi vedând atâția flăcăi de ai lui la crișmă.

— „Da ce-i cu voi, țetu-meu? Da ce faceți aci? La ce v'ai strins? *Jidanul*, brav păstor de turmă, îi eși părintelui înainte și-i spuse cu înflăcărare planul. . . D'apoi cine ești *Dta*, zice preotul necăgit, de te mesteci în treburi de acestea în satul meu, între credincioșii mei? (Numai de 2 sept. se așezase fiul lui *Israel* în Feleac.) Să făcu șgomot, încurcătură. Feciorii se rusinară, și o cam tu'iră; dar alți mulți de pe uliți se adunară, ca la țirg, asupra preotului, că-i réu „patriot“ și pe aci de nu-l înhățară. Mai ales că și polițistul ținea partea „patrioticului“ nou cetățean al Feleacului. — Destul că expediția lui *Martin* se sfîrși cam fără slavă și pe când se ducă cununa cu felecăni, nu mai era nici un flăcău în jurul lui *Pagubă*. Ar fi fost o *vedenie* pentru țirgul de țară. Și atâta înse, căt s'a întâmplat *vedește* destul. *Vedește* cea ce de mult am spus-o, că poporul nostru este lăsat pradă la fel de fel de venitori, și ai lui nu-l cunosc. Socialiști, bapțiști, zioniști tot felul de agenți se vîresc la inima lui, numai noi conducătorii firești ai lui ne înștrăinăm de popor; într'un chip și întraltul. *Până* când ore, până când?

— **Tot despre jidani** ne spune „*Alkotmány*“ din *Budapesta*, că au alcătuit acolo o „societate a socialiștilor români“. Scopul societății e între altele „se combată aspirațiunile naționaliste și pe ultraiști.“ Dacă e așa — zice „*Alkotmány*“ — atunci e fôrte bine! Va să zică, „*Alkotmány*“ luptă din toate puterile împotriva „*Jacobinilor*“ socialiști — dar dacă aceia se îmbracă în haină de colóre „patriotică“ apoi *bine fac*? Noi nu ne încredem nici în patriotismul lui *Șaluzinszky*, *jidanul*, care a înființat societatea „socialiștilor români“ din *Budapesta*; — și dacă „*Alkotmány*“ s'ar gândi mai adânc asupra lucrului, asemenea n'ar trebui să se încreadă. Asta-i însă nenorocirea, că se lasă amăgită foia catolicilor, de apucătura lui „*Șaluzinszky*“ și a celorlalți „socialiști români“. — cu perciuni.

În fața unor ast-fel de fenomene iară și iară e *datorința noastră* să ne scoborim în popor, cu dragoste și cu blândeață, să-l luminăm, prin cari, foi și vorbiri, și să-l legăm mai strins de biserică și neam

Un muzeu „etnografic“.

— Cum sunt înfățișați Români în muzeul etnografic în *Budapesta*! —

Vre-o 50 de chilii frumoșe împodobite cu tot felul de țesături, arme, unelte feliurite și trebuincioșe, mai de parte cu idoli (dumnezeii) popoarelor păgâne de azi, cu un cuvânt tot ce caracterizează religia, portul, obiceiurile, felul de trai și firea popoarelor de pe rotogolul pământului; despre unele mai mult și prețios, despre, altele mai puțin dar prețios. Eată muzeul etnografic din *Budapesta*.

Cele mai bine și mai bogat înfățișate sunt popoarele inrudite cu Magarii sau cel puțin, cu cari s'ar inrudi de s'ar putea și-ar voi ele, cum înșiși mărturisesc. O podobă de țesături frumoșe și cu gust chindisite, apoi feliurite instrumente (unelte) de vinat și pescuit, stilul portului bine exprimat și cu bogăție precum și armatura Finilor, Ostiacilor, Tunguzilor, Vogulilor și Turcilor, ocupă locul cel dintâi.

Colecțiunea chinezilor deasemenea este bogată și minunată, uimindu-te atâta dibăcie și iscusință. Minunată e și statua lui *Budha* și a învățacelui său *Biesu*. Era adecă *Budha* acesta urzitorul credinței, că omul după mórte ajunge într'un loc, unde nu mai simțește nimica, în *Nirvana*, după *Budha* cu mórtea se gată pentru totdeauna viața chiar și-a sufletului. *Biesu* sunt învățaceii lui adecă aceia, cari i-i urmază învățăturile și pilda.

Rămășițe scumpe creștinești, adunate de prin *Egipt*, *Palestina* și de prin catacombele *Romei* încă se află. Ți-ar trebui zile întregi să le cercetezi pe toate deamăruntul.

Nu mă putui răbda bineștiind, că noi Români încă trebuc să ne avem partea noastră, că deși suntem dujmăniți totuși facem și noi parte din popoarele lumii. Mă furișai deci înainte să ved aievea.

Când colo ce văzui. În două locuri erau înfățișați țigani și anume într'un loc cei dela sate, în port frumos, care aducea încătu cu cel Săliștenesc. Ori cum ar fi portul țigănesc nu e al lor, că dela Români l'o împrumutat și Români-l îmbracă. Într'alt loc, într'o casă adecă în formă de cort, era laia întregă, unul cu pipa, o fi fost dada, altul topind ceoșe, er haramia de țigane cu cărțile gata pe ghicite. Dincolo de acestia era o familie săsască și cu mai multe haine, ca semn de deschilinire de alte popore.

Urmasii popoarele slave din partea de miază-zi a *Ungariei*, apoi o chilie îngustă, cu o țidulă mare atârnată de plafon (grindă) și scris pe ea „*Oláhsg*“ îi arăta că aici totuși sunt în-găduiți și Români. Mai bine era de ne uitau cu totul, că *Dne!* slăbuț ne mai înfățișază și-i prea vedită ținta.

În chilia această mică, zic, este un Român și-o *Româncă* din ghips și îmbrăcați în nește haine sărăcăcioșe și fără formă. Aștia vreau să fie Români, de n'ar fi hârtia cu scrisorea pote nu i-ai putea deosebi. Mai sunt nește șerpare, destule la număr numai prea aduc a săsășii, nește țăsături de pe

la Hunedóra încă nu lipsesc. Tote acestea te lasă rece și ciudos. Vre-o câteva crătințe e tot ce-i românesc și ce mărturisește dibăcia Românilor.

Rea iconă și fără rost și-or face străinii despre noi, cercetând lucrurile acestea. Și nici nu pôte un cuibuleț așa de mic înfățișa pe toți Români. Totuși nu-mi vine a crede, că fără voce s'ar lăsa afară celelalte însușiri de căpetenie și dintre porțuri chiar cel Săliștenesc, laudat atâta de străinii cu gând bun, cari vădese întru toate pe Român.

Dar, ei fac ce vreau, și lumea ne-ar judeca pe nedreptate, că ne-ar judeca după vrerea lor, de n'ar mărturisi istoria vécurilor.

Budapesta, luna lui Oct. 1903. Ión Călugărul.

CĂRȚI DIN TÔTE PĂRȚI.

Din câmpia, 1 Nov. n. In 25 Octobrie a. c. s'a sfințit noua biserică din *Sovatul de sus*. După numărul mic al poporului nostru din această comună (abia 380 suflete) și după starea lui slăbită biserică e destul de mare și frumoasă. Măreț a decurs și actul sfințirii. Sovatul a avut o sərbătore, cum n'a mai văzut.

Pre la 8 ore demința a început a sosi poporul de prin satele vecine cu prapor și preoți în frunte, cântând cântări de laudă lui Dumnezeu. Venit'au Românași din Bothaza, Tothaza, Berchiș, Frata, Juriul de câmpia și chiar și din Cojoena. Streinii (fiind comuna mestecată) le ieșau în cale și plini de uimire priveau la ei, că așa ceva n'au mai văzut.

După îndeplinirea celor prescise de ritualul nostru la sfințirea biserice — fiind popor foarte mult — s. liturgie s'a celebrat afară sub cerul liber, la altariu improvisat de câtră 10 preoți în frunte cu P. On. D. protopop districtual Ioan Hațiegan, cântând frumos corul tinerimei din Cojoena.

Domnul protopop a ținut o predică plină de învățături la înțelesul poporului; er' 7 dintre preoți a făcut s maslu celor morboși. La prânzul dat de preotul din loc n'au lipsit nici toastele. Domnul protopop Hațiegan au tostat pentru Escelenția Sa Metropolitană, apoi v. protopop onorariu Morariu pentru protopopul Hațiegan și Prea St. Dómaa, care încă era de față. Preotul Hopârtean pentru poporul gr. cat. din această comună și altele.

M'am rentors acasă cu inima plină de bucurie sfântă, văzând că poporul nostru din Câmpia, pre lângă toate ispitele, este încă tare în credința strămoșască și cu convingerea, că decă preoții vor fi la culmea chemării lor, aici deosebibile secte păgâne nu se vor încuibă.

Unul dintre cei de față.

RÉVAȘUL CLUJULUI.

Pentru binefăcătorii tinerimei.

A avut neamul nostru noroc, după nenorocirile multe ce l'au ajuns în decursul vremilor, că i-a dat Dzeu din când în când bărbați aleși, cari au trăit călăuziți de gânduri mari, și cruțând, și muncind, muncind și cruțând au adunat bani, capitale mari, și le-au lăsat ca fundațiuni, din cari tinerii cu talanți s'ar pótă învăța învățăturile mai înalte spre a fi de folos obștei din care s'au ridicat. Acești bărbați sunt binefăcători ai tinerimei. Archierei ca Bob, Șuluț, Vancea, Șaguna, și mirenii ca Gozdu, Ramonțai, Urs și alții vor rămâne pururea laudați.

Duminea trecută tinerii universitari din Cluj, între cari foarte mulți cu *stipendii*, au prăsnuit amintirea binefăcătorilor lor, și anumit a dómnei *Ioana Bădila*, care a lăsat vreo 70 mii corone anume pentru ștudenții din Cluj, și a celorlalți, cari au lăsat știpeții. Serbarea a fost vrednică. În amândouă bisericile românești s'a făcut *parastas*, la care a cântat corul bisericesc al tinerimei, iar după amează la 5 ore s'a ținut la casină o ședință literară frumoasă. Ședința a decurs după programul ce am publicat în nrul trecut și a înălțat sufletește pe toți cei ce au fost de față (cari au fost de alt-fel puțin).

D. *Silviu Brânțieu* a deschis ședința printr'o vorbire aleasă arătând simțemintele de evlavie, ce au îndemnat tinerimea să închine câte-va clipite întru pomenirea celor ce au trăit și au murit pentru tinerime. Cetește apoi epistola venerabilei dne Ioana Moldovan, din Sibiu, mama Dnei Bădila, care a fost invitată anume la acesta serbare închinată ficei sale iubite, dar n'a putut să vină. Scrisoarea aceasta a mișcat toate inimile. Deschizând ședința dl Brânțieu cetește o lucrare a sa „*Pro memoria*“, despre răpusata patrónă a tinerimei, care a pus temelii internatului, ce se plănuește a se face aici în Cluj și cu al cărei chip noi împodobim acest „Révaș“. Lucrarea dlui Brânțieu a fost foarte îngrigată și ne pare rău că nu o putem publica.

După o jalnică cântare de cor — sub conducerea dlui I. Cl. Iuga — a urmat dl I. U. Soricu, un tiner student în drepturi, venit numai în est an la universitate, care a cetit poezia sa: *Mecenaților* (Binefăcătorilor tinerimei) pe care o publicăm în fruntea foii. Dl Soricu a fost aplaudat de toți cei de față, dovadă că publicul a recunoscut talentul puternic ce a dat Dzeu acestui tiner, bun, modest și sérac, care așa de bine a știut talmăci mărirea fundatorilor de știpeții, cu toate că dînsul — lucru de mirat! — n'a putut câștiga nici odată nici un știpeț, pôte tocmai pentru că e așa de lipsit.

Dl Victor Munteanu, asemenea nou venit la universitate, a cetit apoi lucrarea sa despre „*Fundatorii noștri*“, pe care cu plăcere o publicăm

întregă în „Révașul“, ca să se vadă, cu câtă pătrundere autorul a știut să deslege problema ce și-a luat. Cetitorii noștri vor înțelege, cetind acesta scriere, că ce rost însemnat au avut bărbații cari au lăsat fundațiuni, și de altă parte vor simți ca și noi o mângăiere vezând că tinerii știpețiați măcar unii dintre ei — înțeleg pe deplin gândul sfint din care au răsărit acele fundațiuni. — După ce corul bisericesc al tinerimei a mai cântat o duioasă cântare bisericescă dl Brânțieu a mulțumit inteligenții române, că a onorat cu ființa sa de față acesta ședință, prin care a onorat pomenirea bărbaților mari din trecut și a încurajat pe bărbații din viitor la asemenea fapte. Acestui gând a dat expresiune și dl protopop Dr. Dăianu mulțumind tinerimei pentru clipele senine și înălțătoare de inimă, cari le-au procurat tuturor celor de față.

Escelsior.

DE PESTE SEPTĂMÂNĂ.

Cluj, 5. Nov. n.

— **Contele Tisza István**, primministrul denumit de Maiestatea Sa și-a compus ast-fel ministeriul: La trebile interne: primministrul *Tisza István*. La finanțe: *Lukács László*, fost și până acum. La honveți: *Nyiry Sándor*. La iusticie: *Plosz Sándor*, fost și mai nainte. La culte și instrucțiune: *Berzeviczky Albert*. La agricultură: *Tallian Béla*. La comerț: *Hieronymi Károly*. Ministrul Croaților: *Cseh Ervin*. Denumirea noilor ministri s'a publicat în fôia oficială și Marți seara s'au înfățișat în conferența partidului guvernamental. Ieri s'a prezentat noul guvern în dietă, dar i-s'a făcut o primire la care nu s'a așteptat. Atâta au sberiat unii deputați încât ministrul president de abia a ajuns la vorbă s'ar spusă programul. După știrile din urmă s'ar puté că obstrucția va face iară împotrivire desbaterilor din dietă. Atunci în curînd dieta se va împrăștia și se vor face alegeri noué de deputați.

— **Noué procese politice** se vor judeca în Cluj la 11 Nov. n. contra unor redactori ai foilor românești, anume: în contra dlui *Silvestru Moldovan*, fost redactor la Tribuna, și contra dlui *Iuliu Ioanovici*, redactor al „*Libertății*“ din Oreștie.

— **Episcopul Dr. Radu** va merge în luna acesta la Roma, ca să se înfătoșeze înaintea sfinției Sale Papa Pius, Patriarhul Romei.

— **Binefăcătorii neamului** s'au înmulțit cu doi. În *Beiuș* a murit deunăzi *Demetriu F. Negreanu*, un comerciant bogat și și-a lăsat totă averea, vre-o 70 mii corone spre scopuri bisericesti episcopiei din Arad. — La *Brașov* a murit *Elena Buntôiu*, soția comerciantului *Andrei Buntôiu*, cari prin testament totă averea de vre-o 100 mii cor. au testat-o gimnasiului român de acolo. Faptele acestea trebuie să ne mângăie. Tot mai sunt printre fii poporului nostru ómeni vrednici, cari muncesc și se trudesesc pentru binele de obște.

— **Teodor Mommsen**, un profesor neamț, foarte învățat, care mai bine ca ori cine a cunoscut și a scris istoria strămoșilor noștri, a vechilor *Romani*, a murit zilele trecute, în Charlottenburg, la virsta frumoasă de 86 ani. El a fost un binefăcător al omenimei, prin știința sa.

— În *septămâna* trecută a fost prin Cluj Episcopul Dr. *Hossu*, din Lugoj și Dr. *Augustin Lauran*, canonic-prelat din O.-Mare, cari au cercetat pe Episcopul Gherlei *Ioan Szabó*; apoi *Ioan Droc*, asesor consistorial din Sibiu.

— **A apărut „Tribuna“** — în București! Iată ce cetim în „*Vremea*“: A apărut „*Tribuna*“ organ ștudentesc naționalist, cu diversele: *românism* și *ortodoxism*.

— În *Macedonia* — spune tot „*Vremea*“ — ar fi porniri, ca Români, și alți creștini să se unescă cu Roma, ca se scape de amestecul Rusiei. Sultanul părtinește mișcarea acesta și se zice că va invita pe călugării alungați din Franca să se așeze în Macedonia.

— **Doctorii noi**. Sâmbăta trecută, în 31. Oct. n. trei tineri români au fost înaintați la universitatea de aici la gradul de doctori în știință. Anume: *Sever Barbura*, și *Ioan Boroș* doctori în drepturi, și *Emanuel Grebena*, care toate esamenenele le-a făcut cu distincțiune, doctor în medicină. Cu o septămână înainte a fost promovat doctor în drepturi dl. *Victor Pop de Băsești*.

— **Fidanțare**. Dl *Ioachim Pop* teolog abs. din Barei a. c. sa fidanțat cu d-șora *Adolfina Onosi* din Bonțida.

— **„Biblioteca Crucii.“** Cu prilejul sfințirii noúei cruci în Stobor, în 25. Oct. n. sa pus temelii unei biblioteci populare, întru amintirea acelei zile, care a fost sərbătore de neuitat pentru comuna lui Urs Broina și pentru tot jurul acela. În folosul bibliotecii au dat: Dr. E. Dăianu, protopop 3 cor. Georgiu Lehene paroch în Arșiș. Ioan Mihalca preot în Aghireș, Eliseu Meseșan preot în Nierța, Petru Dan preot în Lapu și Vas. Farcasiu, preot în Cubleşu rom. câte 2 cor. — Modesta sumă se va depune spre fructificare până va crește la un capital mai de seamă. Oferte de bani și cărți potrivite se primesc cu mulțumită și

se vor cuita în foi prin preotul Stoborului On P. Dan (Lapupatak, u. p. M. N. Zsombor.)

— **Sfințirea școlii din Macicașul unghuresc** ce se va sevăși Duminecă în 8 *Novembre* și care va fi împreunată și cu o petrecere, s'ar promite a fi destul de atrăgătoare. Precum aflăm la sfânta slujbă va cânta corul bisericesc al tinerimei române universitare din Cluj. Tinerimea va lua parte și la petrecere. Eră după amiază va ținea cor de cântece lumești — naționale. — Bravul conducător al corului *Dl. I. Cl. Iuga* lucră din răspuțeri, ca să asigure pe deplin reușita cântărilor.

— **Fôia socialistă** din Timișoara, poreclită „*Votul Poporului*“, care încetase odată, iară a început se apară. E redactată tot de Voichescu și e tot ca mai de mult plină de ură și venin asupra preoților. — În Budapesta încă apare o fôie socialistă în limba română, redactată de Jidovi. Români se vor feri de amîndouă și vor ceti numai foi creștinești și curat românești. Iar preoții, cari își cunosc chemarea, vor afla nou prilej de a lăți *Révașul* printre poporeni lor, pentru care lucru frățește îi rugăm.

— **Tipografi** din Cluj s'au pus în grevă, cum se zice, adecă nu mai vreau se lucre, până nu li-se va mări plata și ușura sôrtea. Ieri sară foile n'au eșit. Numai una a dat pe o foia telegramele — scrise. Dacă „*Révașul*“ nu s'ar tipări în Gherla numărul acesta n'ar fi putut eși la vreme.

— **Fadrusz János** vestitul sculptor unghur, a murit în 25 Octobrie în vîrstă de 45 ani. El a făcut între altele și statua regelui Matia Corvinul, care împodobește piața Clujului.

— **Ucișagi — nevinovați**. Tărani ruteni Pavel Pap, Ivan Bodnar și Mihail Bodnar din Vișeu (Maramureș) au fost omorîți în primăvara trecută pe jidovul cămătar *Alter Pollak*, carei adusese la sapă de lemn. În ziua de 23 Octobrie li-s'a judecat procesul înaintea curții cu jurați din Sighețul Maramureșului. Jurații i-au aflat *nevinovați* și ast-fel tribunalul i-a achitat și ómenii au fost numai decăt puși pe picior liber. Când au auzit ómenii sentința, au căzut în genunchi și între lacrimi au rostitcu glas tare rugăciuni de mulțumită.

— **1923 studenți** sunt înscriși la *Universitatea* din Cluj pre semestrul prim al anului 1903/904. Din aceștia la *drepturi* sunt 1331, la *medicină* 122, la *filosofie* 267, la *matematică* 134 și la *farmacie* 69. Ordinari sunt 1823, extraordinari 100. După religione sunt: rom. cat. 687, gr. cat. 139, gr. or. 99, augustani 152, reformați 494, unitari 86, jidovi 266. Rom. cat. sunt la *drepturi* 500, la *medicină* 33, la *filosofie* 74, la *matematică* 60, la *farmacie* 20. Gr. cat. la *drepturi* 110, la *medicină* 16, la *filosofie* 5, la *matem.* 2, la *farmacie* 6. Greco-orientali la *drepturi* 72, la *medicină* 13, la *filosofie* 3, la *matematică* 2, la *farmacie* 9. Augustanii la *drept* 87, *med.* 13, *filos.* 31, *mat.* 13, *farm.* 8. Reformații la *drept* 284, *med.* 27, *fil.* 129, *mat.* 47, *farm.* 7. Unitarii la *drept* 56, la *med.* 3, *fil.* 21, *mat.* 6. Jidovii sunt la *drept* 222, la *med.* 17, la *fil.* 4, la *mat.* 4, la *farm.* 19. Din Ungaria sunt 1896, din *Croația* 8, din celelalte state ale monarhiei 14 din alte țări 5.

Posta Redacțiunei.

D-lui C. Grue. Am primit și vom publica. Ne pare bine de interesul ce-l areți foii noastre. Ai soți mulți — poți fi sigur; — din generația tineră a clerului nostru am câștigat în timpul din urmă o gardă respectabilă de colaboratori. Dacă s'ar face în proporțiune aceeași propagandă și pentru lățirea foii, pentru înmulțirea cu miile a abonamentelor, se avem mijloce destule, am puté da tot numărul dupli. Material ar fi destul. Sperăm, că tările, că va veni și timpul acela; de ocamdată constatăm cu satisfacție, că suntem înțeleși de cei mai inteligenți ai viitorului, și că înființarea foii s'a făcut tocmai la timp. Dar' din cele espuse vei înțelege, că pentru publicare cerem — timp. — **„De pe deal.“** Mulțumită, ești zelos și ne pare bine, că nu ești singur. **Ion Călugărul.** Mulțumim și D-Tale pentru câte pentru toate, dar mai ales pentru cele povestite de Bădea Tôder. „*Crucea voinicului*“ ne-a făcut o surprindere plăcută. Surprindere îți vom face și noi, când îi va veni rîndul... Vei vedea. Un lucru îți spunem de pe acum. Ai atins în fine, cu măiestrie deplină, cîrda de care ne pomeneai la început, când ne tălcuii ținta ce ți-ai propus. Înainte! tot pe cîrda asta. Sună frumos și — cu folos. Numai se nu-ți perzi răbdarea că-i imbulzela la móră. — **Autorului.** Ca se-ți împlinim voia, iată o publicăm, dar' nu te îndemnăm se mai continui.

La munte.

E liniște pre tot locul
Și la sat, ca și la munte,
Tóte tac și tóte-s mute
Și în sobă sau stins focul.

Printre dealuri este-o cale
La munte nu-i, ca la sate,
Casele sunt răsfrate;
Una 'n deal și alta 'n vale.

Valea cu-ale sale șopte
Ne spune c'un murmur dulce,
Că e timpul se se culce —
Tot omul, căci este nópte.

Și 'n nópte cu neguri grele
Scriu acesta poezie
Souvenire, ca să fie
Că-am fost óspe-n Rêchitele.
(Și-ai scris versuri așa bune. Red.)

Teodor Crișan, autor.
Em. Am primit toți articolii și-i vom publica. „*Poesia*“ însé ori cât de naționalist, nu o publicăm. Incercă la o fôie literară, dacă crezi... Noi nu o aflăm destul de literară. **„Viersu la sfințirea crucii“** — nu se pôte publica. **Dlul G. Stoica** Loco. De abia acum ajuns se cetim „*Hârca*“ vom publica-o cu plăcere, deși vedem că în același timp ai trimis-o și *Semendătorului*.

Moldovanu Basil

TIPOGRAFIA, **LIBRĂRIA,**
NEGUȚĂTORIA DE PAPIR ȘI REQUISITE DE SCRIS.
— FUNDATĂ ÎN 1881. —

TIPOGRAFIA „AURORA“ A. TODORAN
ÎN GHERLA — SZAMOSÚJVÁR.

Efectuează grabnic, cu gust și pre lângă cele mai moderate prețuri oricel lucrări tipografice, precum: opuri științifice literare, cărți școlare și de rugăciuni, foi periodice, diare, acții, libele de depuneri ș. a., pentru neguțători conturi, cerculare, cărți de comptabilitate, cataloage de prețuri, papire de epistolă și cuverte cu firma etc.

Ca tipograf preceptor, care de 23 ani însumi conduc afacerile Tipografiei și o provăd din an în an conform cerințelor moderne, sum în plăcuta pozițiune de-a îndestul și cele mai gingașe pretensiuni atât în privința gustului estetic cât și a prețurilor, fiind în stare a tină concurența nu numai cu tipografiile din provincă ci și cu cele mai mari din capitală, de aceea rog On. Public, ca în cas de trebuință să se adreseze la mine cu totă încrederea și se mă onoreze cu preț. comande, promițând că și cele mai mici lucrări se vor efectua prompt și cu gust. **INVITĂRI DE CUNUNIA, BILETE DE VISITĂ, NECROLOGE ș. a.** se pregătesc repede și se spedă cu rentărcerea postei.

In librăria noastră se află tot soiul de cărți edițiune proprie și streine. Ce nu s'ar afla în deposit se comandă în cel mai scurt timp și spedă fără urcare de preț.

Tot dela noi se pot procura tot soiul de PAPIRE DE CANCELĂRIA, DE EPISTOLE, CUVERTE, PAPIRE COLORATE ȘI DE PACHETAT, REQUISITE DE SCRIS ȘI PENTRU ȘCOLĂ, CAIETE DE SCRIS ȘI DESEMĂN în toate mărimile. REQUISITE DE DESEMĂN ȘI COLORI.

Se primesc spre efectuare ICONE RELIGIOSE ș. a. pictate în olei. La aceste se trimite — la cerere — cataloage de prețuri

Cataloage ilustrate se trimit gratis și franco ori și cui

COMPUTURI DETALIAȚE (OFERTE) SE TRIMIT LA CERERE ORI ȘI CUI GRATIS ȘI FRANCO ÎN TIMP DE CEL MULT 48 ORE.

Câte comănde și cercărilor sunt a-se adresa la:
Tipografia „Aurora“ A. Todoran
În Gherla — Szamosújvár. 1, (9—6)

SÁRGA JÁNOS

Recomandă bogatul său magazin de

vase și paramente bisericesci,

cum și de juvaeruri de briliante și diamante, orologe de aur și argint, tot felul de argintării și bijutării.

Catalog mare ilustrat se trimite gratis și franco.

Cluj (Kolozsvár), piața Mátyás-tér nr. 13.
— Telefon 354. —

7, (23—25.)

„THE STANDARD“

— fundată în anul 1825. —

Efectuește

asigurări de viață

pe lângă condițiuni foarte favorabile.

Incaso anual
Coróne: 32,000.000 —
Dividende solvite
Coróne: 170,000.000 —
Avere proprie
Coróne: 260,000.000 —
Despăgubiri de viață
Coróne: 520,000.000 —

Agentura generală pentru Transilvania:
Cluj, strada Ferencz-József nr. 17.
Filială pentru Ungaria:
Budapesta, strada Kossuth-Lajos nr. 4. în palatul Standard.
(Casa proprie).
Centrala generală:
Edimburg (Anglia.) 18, 16—

Castelul din Carpați

Roman din viața poporului românesc din Ardeal, de Jules Verne.

Tradus din franțosește de Victor Onișor.

Carte împodobită cu mulțime de chipuri frumoșe.

Se pôte căpeta pentru 1 corónă 60 fil. și 10 fil. porto postal, dela

Administrația Révașului
Cluj, Jókai u. 6.

„Mama S-tului Augustin“

de

Emil Bougaud,
episcop frances

Tradusă de „SALBA“ clericilor români din Budapesta și tipărită cu îngrijirea și cheltuiala d-lui

Dr. E. Dăianu.

Această carte a fost recomandată de Pr. Ven. Consistor Metropolitan din Blaj prin circularul III. din 1902.

AGENTURA GENERALĂ

DIN CLUJ A BĂNCEI DE ASIGURARE „TRANSYLVANIA“

primește și efectuește oferte de asigurare din comitatele: Cojocna, Murės-Turda, Turda-Arieș, Bistrița-Năsăud, Solnoc-Dobăca, Ciuc, Sălagiu, Sătmár, Bihor, Maramureș.

Asigură mai ieftin contra focului și esplosiunii ori ce fel de edificii, mărfuri, mobile, vite și produse etc.

Asupra vieții omului

face asigurări în toate modurile obișnuite, anume: capitale pentru casuri de morțe, pe viață, de zestre, rente etc.

ASIGURĂRI POPORALE fără cercetare medicală până la 1200 coróne.

Asigurări pe cheltuielile înmormintării, contra grindinei, sămănături de tot felul, nutrețuri etc.

„TRANSYLVANIA“

a fost întemeiată la anul 1868 și de atunci în decurs de 34 ani a plătit despăgubiri pentru foc de K. 3.042,619-84 fil., iar pentru capitale asigurate pe viață Kor. 2.992,162-98 fil. Suma asigurărilor contra focului e de K. 112 milioane. Suma asigurărilor pe viață e de K. 10-2 milioane.

Oferte și ori ce îndrumări se pot primi în limba românească și în toate limbile din țară de la

Agentura generală a băncii „Transsylvania“
Cluj, piața „Emke-tér“ Nr. 16.
precum și de la agenturile locale și ceruiale din comunele mai mari. 10, 23—40

Wilheim Ignác

ingenieur

Budapesta, VIII. Kender-u. 8.

Primește ori ce fel de

măsurare de pământ,

mappare,

arangeare de posesiune.

După acord marchează linia căii ferate normale ori înguste.

Prețuește moșii, esoperează și valorează patente, pre lângă onorar echitabil.

Ofertele sunt a se trimite la adresa de mai sus.

17—50.

„Părinții vor învăța din această carte cum să-și cunoscă și implinescă sublima lor misiune de îngrijitori și crescători ai fiilor lor în conformitate cu voința dumnezească și cu adevărul bine al pruncilor; erva fi se vor convinge, că învățăturile și sfaturile bune primite dela părinți în pruncie le sunt ca și o lumină nestinsă și îndreptar între vicisitudinile vieții; pre cum și că iubirea și grija părintească ca și un ânger păzitor le urmărește toți pașii și îi scapă de multe pericole și în viața lor de mai târziu. Din acest motiv așteptăm ca Ven. Cler să atragă atențiunea poporului credincios asupra acestei cărți folositoare, care nu ar trebui se lipsescă de pe masa nici unei familii creștine, cu atât mai vortos, că în limba română avem de tot puține cărți de acest soi.“

Blaj, din ședința consistorială ținută în 11 Ianuar 1902.

Victor Mihályi de Apșa
Archiepiscop de A.-Iulia și Făgăraș.

Prețul:

Broș. 3 cor.

Legat 4 cor.

Se capătă la

Administrația Révașului
Cluj, Jókai u. 6.